

child lab

Laboratorium Psychologii Rozwoju
Małego Dziecka

Badanie ciągłości rozwoju na przykładzie badań nad rozwojem umiejętności rozpoznawania perspektywy drugiej osoby w okresie wczesnego dzieciństwa

Magdalena Kosno, Marta Białecka-Pikul, Arkadiusz Białek
Laboratorium Psychologii Rozwoju Małego Dziecka
Instytut Psychologii, UJ

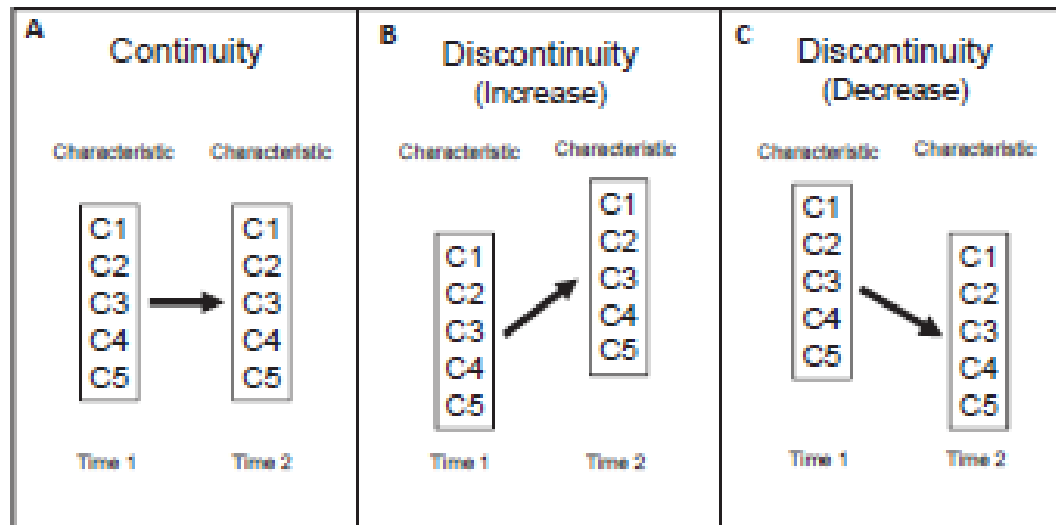
27 OKPR, 14-16.06.2018, Kamień Śląski

Badanie ciągłości rozwoju

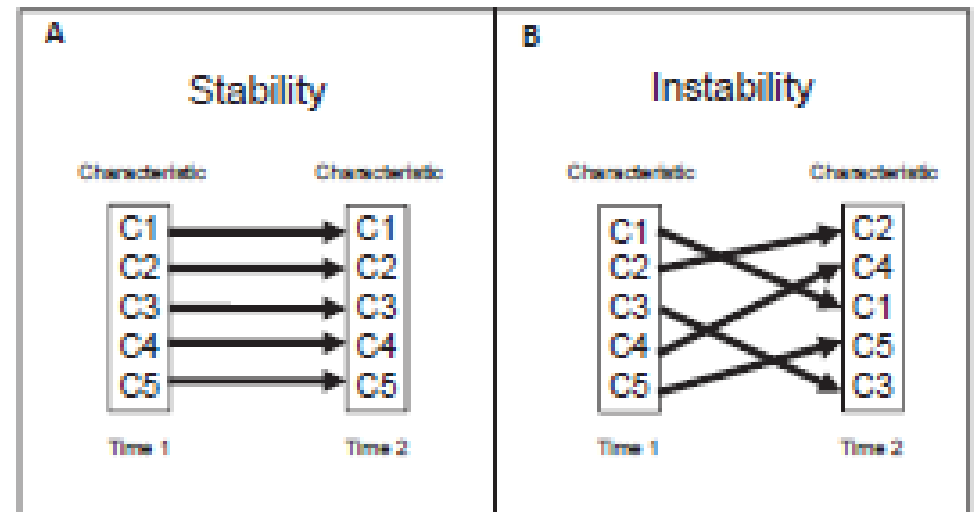
Badania longitudinalne pozwalają opisać i wyjaśnić ciągłość i stabilność rozwoju danej kompetencji.

Bornstein, Putnick & Esposito, 2017

Group Mean Level

Individual Order

Badanie ciągłości rozwoju we wczesnym dzieciństwie – rozpoznawanie perspektywy

- Charakterystyka zmian
 - Duża dynamika we wczesnym dzieciństwie wymaga dużej gęstości pomiaru
- Czas rozwoju badanej kompetencji
- Dobór narzędzi/zadań do pomiaru badanej kompetencji
 - Złożoność badanej kompetencji (subkompetencje)
 - Wiele narzędzi, różne wskaźniki danej subkompetencji

Modelowanie równań strukturalnych (SEM)

Rozpoznawanie perspektywy drugiej osoby (perspective ability)

Rozpoznawanie perspektywy

Podążanie za perspektywą (*tracking*)

- Społeczna (współuczestniczenie) SPC_TRACK
- Społeczna (w oparciu o wcześniejsze zaangażowanie) SPEP_TRACK
- Wizualna VP_TRACK
- Epistemiczna EP_TRACK

Podjęmowanie perspektywy (*taking*)

- Społeczna (współuczestniczenie) SPC_TAKE
- Społeczna (w oparciu o wcześniejsze zaangażowanie) SPEP_TAKE
- Wizualna VP_TAKE
- Epistemiczna EP_TAKE

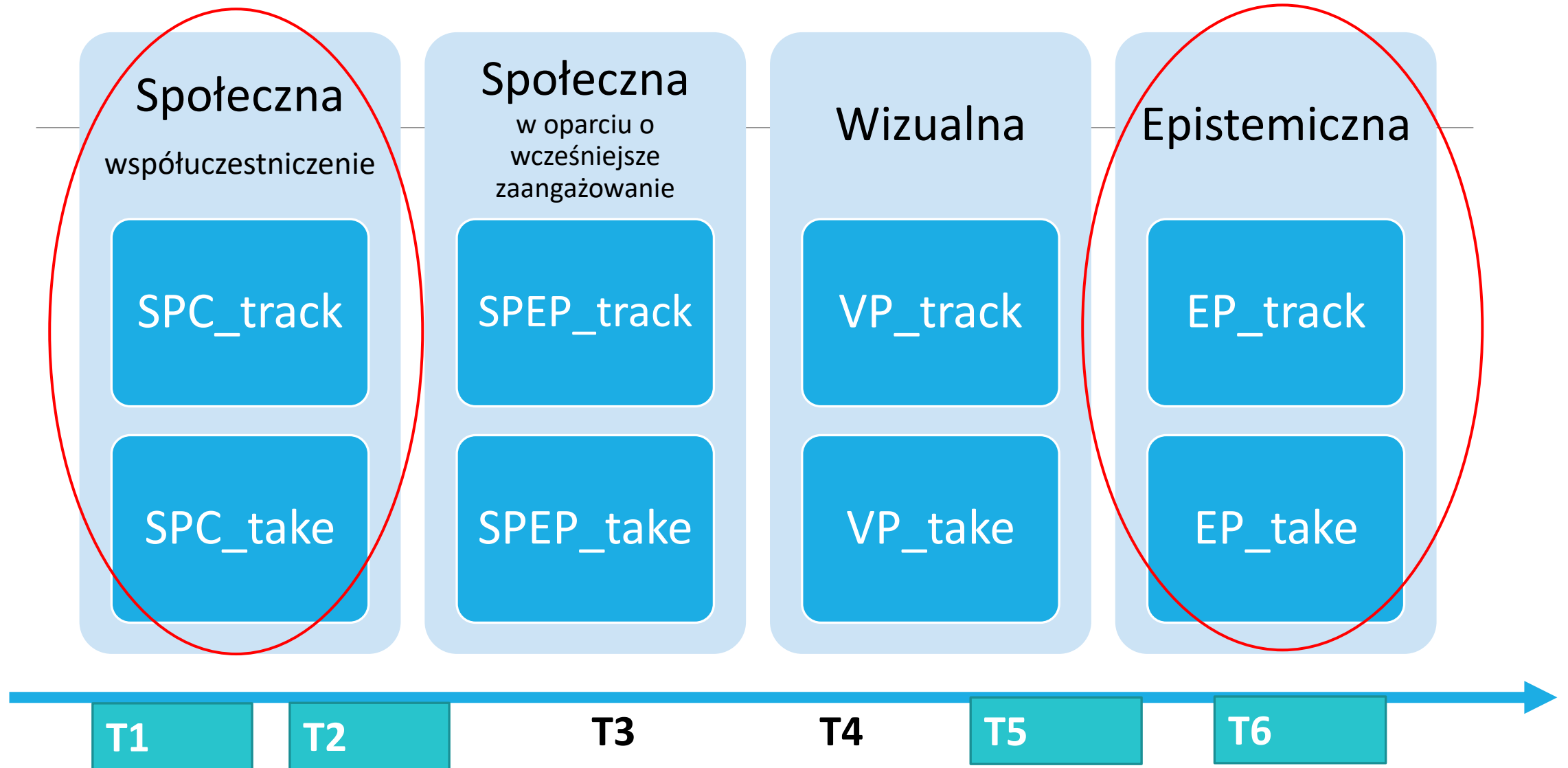
Badania

- Dzieci badano co 6 miesięcy między 12 a 42 miesiącem życia (6 pomiarów)

	N	M [tyg.]	SD	Zakres
T1	361	52.30	1.73	41.00–56.6
T2	350	80.17	1.90	75.3–87.43
T3	341	104.28	1.68	100.71–112.00
T4	319	129.37	1.47	125.14–134.14
T5	312	154.49	2.02	142.60–169.90
T6	299	180.47	1.87	174.10–191.40

Narzędzia badawcze

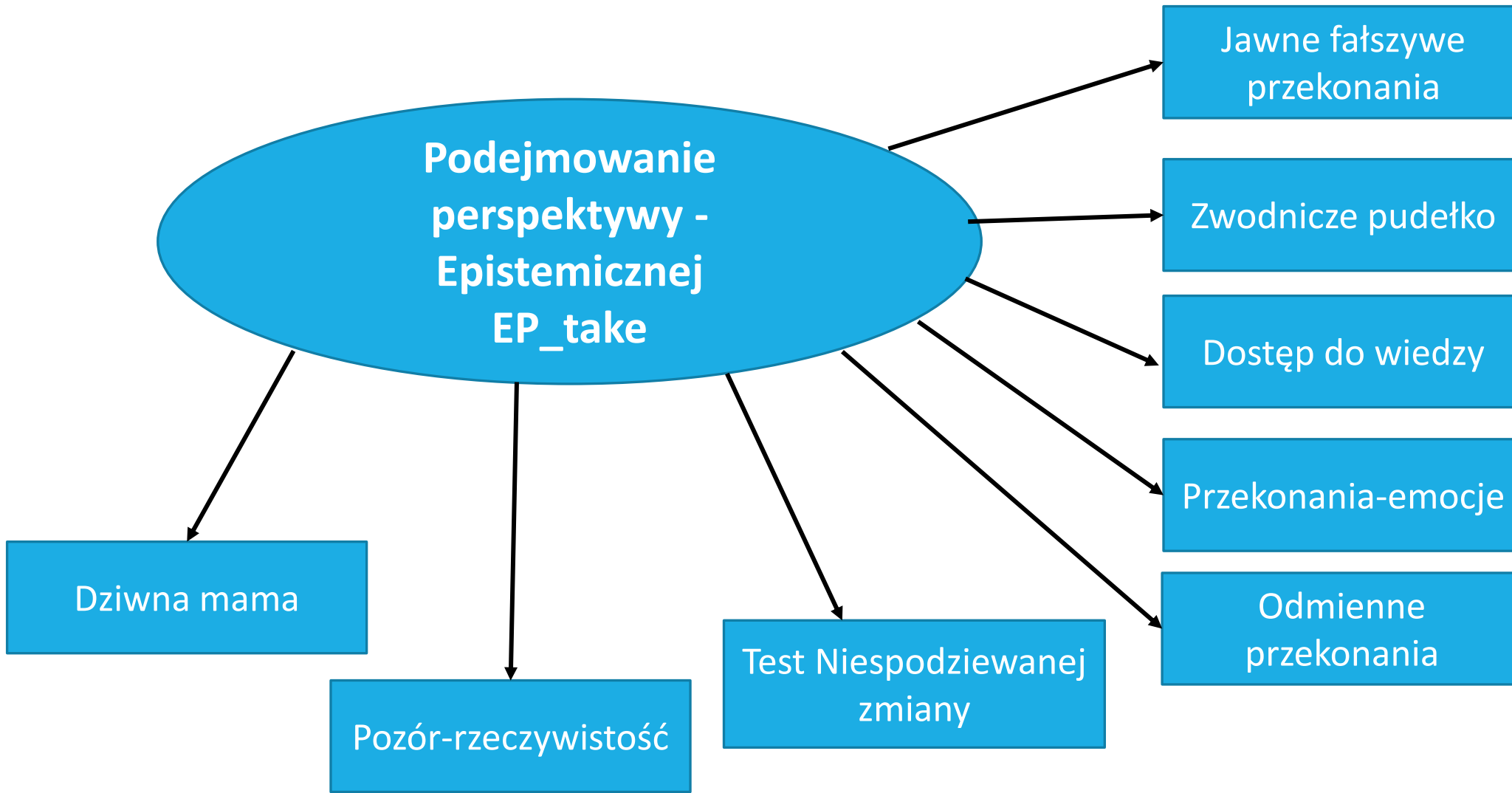

Analiza wyników

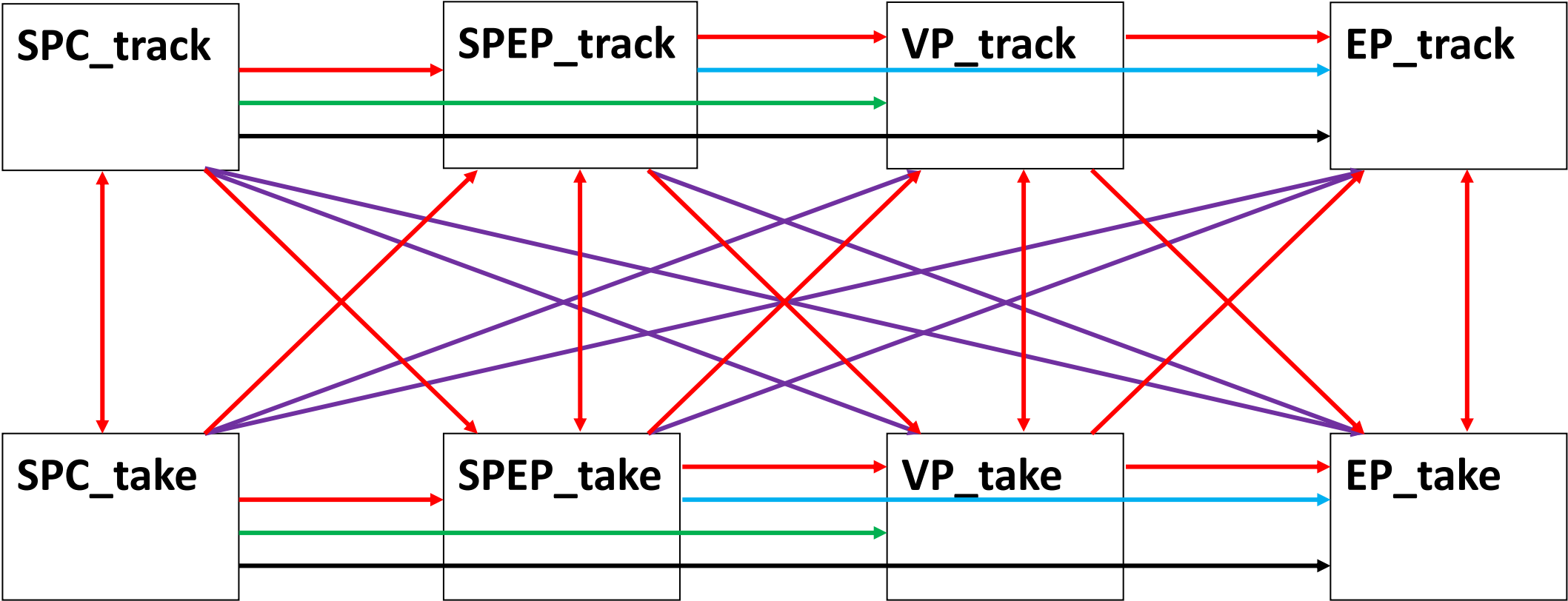
Etapy analizy

1. Redukcja danych
2. Modelowanie równań strukturalnych dla subkompetencji
3. Dopasowanie modeli
4. Modelowanie równań strukturalnych – rozwój rozumienia perspektywy
5. Dopasowanie modeli
6. Wybór modelu

Analiza wyników: SEM dla subkompetencji

Analiza wyników: rozwój rozpoznawania perspektywy

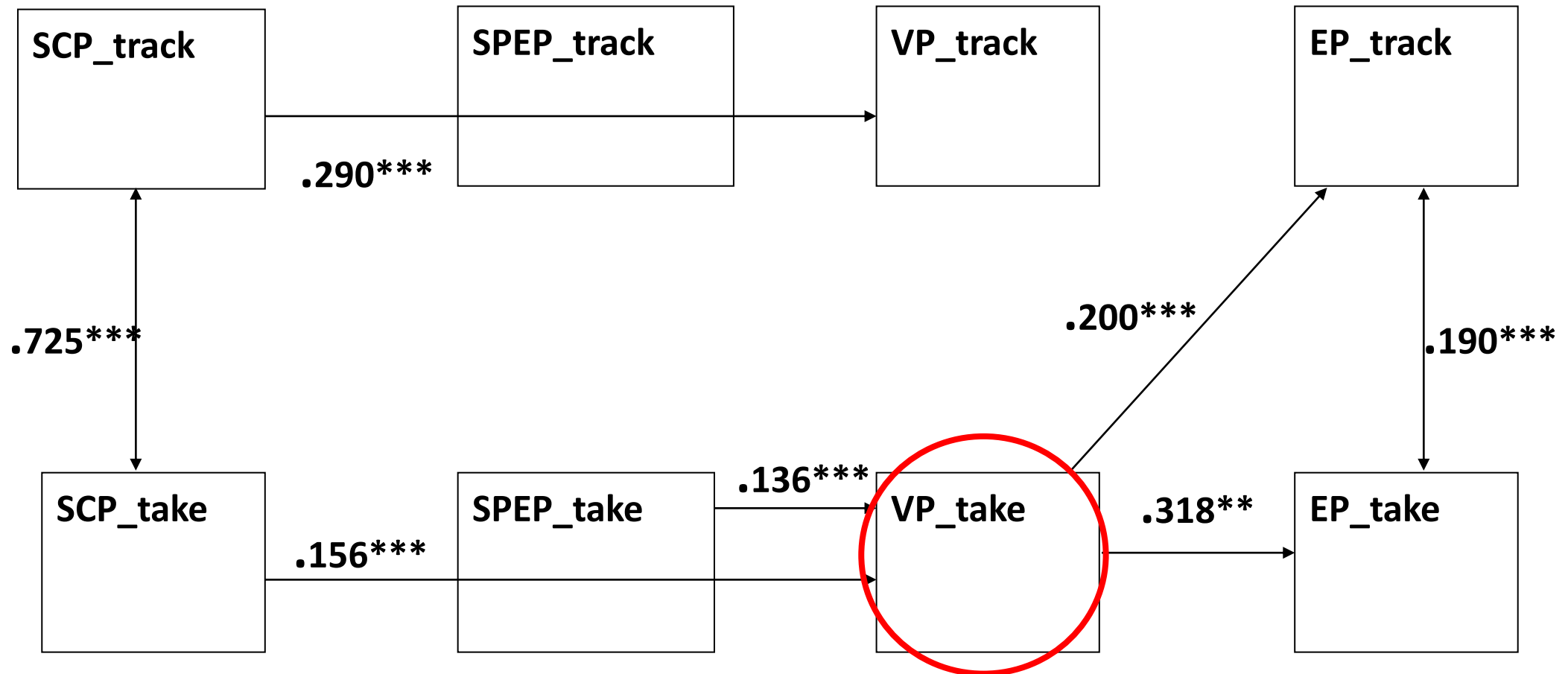

Analiza wyników: dopasowanie i wybór modelu

Model	RMSEA	CFI	TLI	SRMR
Model 1	0	1	1	0
Model 2	0.05	0.96	0.81	0.025
Model 3	0.053	0.94	0.78	0.029
Model 4	0.053	0.92	0.79	0.035
Model 5	0.1	0.66	0.24	0.07

Model	Satorra–Bentler X2	DF	p
Model 2 vs model 1	11.776	6	p>0.05
Model 3 vs model 1	16.698	8	p<0.05
Model 4 vs model 1	20.677	10	p<0.05

Model rozwoju rozpoznawania cudzej perspektywy

Podsumowanie

Użycie SEM pozwoliło na analizę rozwoju rozpoznawania perspektywy drugiej osoby we wczesnym dzieciństwie

Wyniki badania potwierdziły istnienie ciągłości w rozwoju umiejętności rozpoznawania perspektywy: od podążania za perspektywą społeczną w wieku 12 miesięcy do podejmowania perspektywy epistemicznej w wieku 3,5 lat.

Zalety:

- Testowanie modeli
- Zmienne latentne

Trudności:

- Duża gęstość punktów pomiarów
- Liczba osób badanych
- Różnorodność i liczba narzędzi/zmiennych

Dziękuję za
uwagę.

magdalena.kosno@uj.edu.pl

child lab

Laboratorium Psychologii Rozwoju
Małego Dziecka